

DSpace'de Creative Commons Lisansı Uygulaması: DSpace@İHÜ Örneği

Sönmez ÇELİK

İHÜ Kütüphane ve Bilgi Merkezi Daire Başkanı

snmzclk@gmail.com

<http://openaccess.ihu.edu.tr>

<https://orcid.org/0000-0002-3973-4664>

Creative Commons Türkiye Webinarları Serisi - 20 Ekim 2018

İHÜ Kütüphane ve Bilgi Merkezi

Creative Commons Nedir ve Ne İŖe Yarar?

- Fikri emekle meydana gelen ürünler, hukuken sağlanan haklar (Telif hakları), ilgili ülkenin kanunları ile korunur. Creative Commons (CC) lisansları ise bu ürünlerin kullanımı, dağıtımı, tekrar kullanım koşullarını belirlenmesi için kullanılır.
- CC, fikri mülkiyet kanunları ile birlikte çalışır.
- CC, kar amacı gütmeyen bir oluşumdur. Eserlerin kullanım koşullarının eser sahibi tarafından belirlenmesini sağlayan açık lisanslar topluluğudur.
- CC daha adil, erişilebilir ve yenilikçi bir dünya için, bilgi ve yaratıcılığın yasal olarak paylaşılmasına yardımcı olur.

Creative Commons İşaretleri

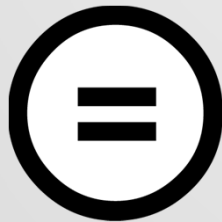
Atıf

Lisansdevam

Gayriticari

Türetilemez

Creative Commons İşaretleri

Atıf: Bir çalışma bu işaret ile lisanslanmışsa, **çalışmayı yaratıcısına atıf vererek** istediğiniz şekilde kullanabilirsiniz. Bu CC lisansları içerisinde en geniş kapsamlı olan lisanstır.

Atıf - Lisansdevam: Bu lisans, **ticari amaç da dahil olmak üzere ve aynı lisansı kullanılmak şartıyla**, çalışmanın başka çalışmalarla birleştirilmesi, çalışmanın üzerine yeni bir çalışma yapılması, ya da farklı düzenlemeler yapılmasına izin vermektedir. Bu lisans genellikle “telif hakkından bağımsız” ve açık kaynaklı yazılım ile kıyaslanmaktadır. Bu lisans ile işaretlenen tüm yeni çalışmaların türevleri ticari amaçla kullanıma da açık olmaktadır.

Atıf - Türetilemez: Bu lisans **çalışmanın bütünlüğü bozulmadığı sürece ve yaratıcısına atıf verilmesi koşuluyla** ticari ya da gayriticari dağıtımına izin verir.

Creative Commons Nedir?

Atıf - Gayriticari: Bu lisans **çalışmanın sahibine atıf vermek ve gayri ticari yapısını korumak koşuluyla**, aynı lisansı kullanılma şartı olmaksızın çalışmanın başka çalışmalarla birleştirilmesi, çalışmanın üzerine yeni bir çalışma yapılması, ya da farklı düzenlemeler yapılmasına izin vermektedir.

Atıf – Gayrticari – Lisansdevam: Bu lisans **çalışmanın sahibine atıf vermek, gayri ticari yapısını korumak ve yeni esrleri tıpatıp şartlarla lisanslamak koşuluyla** başka çalışmalarla birleştirilmesi, çalışmanın üzerine yeni bir çalışma yapılması, ya da farklı düzenlemeler yapılmasına izin vermektedir.

Atıf – Gayrticari – Türetilemez: Bu lisans var olan 6 CC lisansı içinde en çok sınırlama getiren lisanstır. **Yaratıcısına atıfta bulunmak kaydıyla indirilebilir ya da paylaşılabilir ancak hiçbir şekilde üzerinde değişiklik yapılamaz ve ticari amaçla kullanılamaz.**

DSpace Öğeleri İçin Creative Commons Desteği

- DSpace, arşivlenen öğelere CC lisanslarının eklenmesini destekler.
- DSpace'de CC Lisansı seçim desteği, sistem genelinde bir yapılandırma seçeneğiyle kontrol edilir.
- DSpace'de lisans seçimi CC web sitesiyle etkileşimli çalışır.
- DSpace'de CC Lisans adımı etkinleştirilirse, kullanıcılar gönderi işlemi sırasında bir CC lisansı seçebilir.
- DSpace'de bir lisans seçimi yapılırsa, üst veriler ile RDF (Resource Description Framework) biçimindeki lisansın bir kopyası arşivlenen öğe ile birlikte sistemde saklanır.
- RDF lisansı, lisans koşullarının anlaşılmasını sağlamak için sistemde öğenin html görüntüsüne yerleştirilir.
- DSpace'de bir öğe CC ile lisanslandığında, öğe görüntüleme sayfasında bir metin ile birlikte CC simgesi gösterilir.

DSpace'de Lisans Uygulaması

- DSpace'de iki tür lisans uygulaması vardır:

- 1) **Dağıtım Lisansı**: DSpace'de arşivlenen yayınların, **depolayan kurum tarafından** depolama ve dağıtım koşullarının belirtildiği lisanstır.
- 2) **CC Lisansı**: DSpace'de arşivlenen her bir yayından yararlanma koşullarının **eser sahibi tarafından** belirtildiği lisanstır.

DSpace: Dağıtım Lisansı

Öğe gönderisi

Tanımla Tanımla Yükle İncele CC Lisansı **Lisans** Tamamla

Dağıtım Lisansı

Son bir adım daha var. DSpace'in gönderinizi yeniden üretme, çevirme ve dağıtma işlemlerini dünya çapında gerçekleştirebilmesi için, aşağıdaki koşulları kabul etmeniz gerekmektedir.

Seçilmiş standart dağıtım lisansını, "Lisansı Kabul Ediyorum" tuşuna basarak kabul ediniz ve "Gönderiyi Tamamlamak" için tıklayınız.

DAGITIM LISANSI Bu lisansi imzalayip gondererek, gonderinizi dunya capinda basili halde, elektronik ortamda ve herhangi baska bir kanalla yeniden olusturmak, cevirisini yapmak (asagida tanimlandigi uzere) ve/veya dagitmak icin Ibn Haldun Universitesi'nin ozel olmayan haklarini kabul etmis olursunuz.

Ibn Haldun Universitesi, gonderinizin icerigini degistirmeden herhangi bir ortamda farkli bicimlerde koruma amacl olarak cevirebilir. Ote yandan Ibn Haldun Universitesi, guvenlik, yedekleme ve koruma amaciyla bu gonderinin birden fazla kopyasini elinde tutabilir.

Gonderinin size ait orijinal bir calisma oldugunu ve bu lisans ta belirtilen haklari kabul etme hakkiniz oldugunu belirtmis olursunuz. Ayni zamanda gonderinizin, bildiginiz kadariyla, kimsenin ozluk hakkini cignemedigini de sunmus olursunuz.

Eger gonderi telif hakkina sahip olmayan bir materyal iceriyorsa, o zaman telif hakki sahibinden bu lisans icin gerekli olan Ibn Haldun Universitesi haklarini kabul etmek icin kisitsiz izin aldiginizi ve bu tarz ucuncu kisiler tarafından sahip olunan materyallerin gonderi icerigi veya metni icerisinde acikca tanimlandigini ve kabul edildigini sunarsiniz.

EGER GONDERI IBN HALDUN UNIVERSITESI DISINDA BASKA BIR KURULUS TARAFINDAN DESTEKLENEN BIR CALISMAYA DAYALI ISE, BU TARZ BIR ANLASMA VEYA SOZLESMENIN GEREKTIRDIGI DIGER ZORUNLULUKLARI YERINE GETIRDIGINIZI SUNARSINIZ.

Ibn Haldun Universitesi isminizi gonderinin yazarı veya sahibi olarak acikca tanımlayacaktır ve bu lisansın izin verdiginin disinda herhangi bir degisiklik yapmayacaktır.

Eğer bu lisansla ilgili sorularınız var ise sistem yöneticiniz ile temasa geçiniz.

Dağıtım lisansı:

Lisansı Kabul Ediyorum

< Önceki Kaydet & Çık Gönderiyi tamamla

- Dağıtım Lisansı, DSpace'de arşivlenen yayınların, **depolayan kurum tarafından depolama ve dağıtım koşullarının belirtildiği lisanstır.**

DSpace: CC Lisansı

Öge gönderisi

Tanımla Tanımla Yükle İncele **CC Lisansı** Lisans Tamamla

Çalışmanızın Lisansı

Eğer isterseniz, ögeniz için bir [Creative Commons](#) lisansı ekleyebilirsiniz. Creative Commons lisansı, çalışmanızı okuyan kişilerin çalışmanızdan nasıl yararlanabileceğini gösterir.

Lisans Türleri:

Creative Commons

Değişikliklerinizi saklamak için Sonraki tuşuna basmalısınız.

Allow commercial uses of your work? ⓘ

- No
 Yes

Allow modifications of your work? ⓘ

- ShareAlike
 No
 Yes

< Önceki Kaydet & Çık Sonraki >

- CC Lisansı, DSpace'de arşivlenen her bir yayından yararlanma koşullarının **eser sahibi tarafından** belirtildiği lisanstır

DSpace'de Dağıtım Lisansı Düzenleme/Uygulama

- Dağıtım Lisansı DSpace'de varsayılan olarak mevcuttur.
- Dağıtım Lisansı /dspace/config/**default.license** dosyasında yer alır.
- Kurulum sırasında kuruma göre düzenlenmelidir.
- Düzenlemede metnin pure text (yalın/formatsız metin) olarak düzenlenmesi zorunludur.
- Bu metin DSpace'e yapılan her gönderiye ek olarak sisteme yüklenir.
- Yüklenen Dağıtım Lisansı, Veri Akış Dosyası sekmesinde görüntülenir.

Veri Akış Dosyası: Dağıtım Lisansı

Öge Durumu	Öge Veri Dosyası	Öge Üst Verisi	Öge Görüntüle	Yönetim	
Veri akışları					
Ad	Açıklama	Biçim	Görüntüle	Sıra	
Paket: ORIGINAL					
☐	Tatoglu,E. main.pdf	Tam Metin / Full text	Adobe PDF	[görüntüle]	Yukarı taşı Aşağı taşı
Paket: LICENSE					
☐	license.txt		License	[görüntüle]	Yukarı taşı Aşağı taşı
Paket: TEXT					
☐	Tatoglu,E. main.pdf.txt	Extracted text	Text	[görüntüle]	Yukarı taşı Aşağı taşı

DSpace'de CC Lisansı Adımı

- DSpace'de CC Lisansı varsayılan olarak pasiftir.
- CC Lisans seçeneği /dspace/config/**item-submission.xml** dosyasındaki **Step 6** kısmından aktif edilir.
- CC Lisansının aktif olması için **item-submission.xml** dosyasında 259'uncu satır civarındaki mevcut kodlamanın aktif edilmesi gerekir.

DSpace'de CC Lisans Adımının Aktif Edilmesi

- /dspace/config/**item-submission.xml** dosyasındaki **Step 6** aşağıdaki gibi düzenlenmelidir:

```
<!--Step 6 will be to select a Creative Commons License-->  
<!-- Uncomment this step to allow the user to select a Creative Commons license -->  
<step>  
<heading>submit.progressbar.CCLicense</heading>  
<processing-class>org.dspace.submit.step.CCLicenseStep</processing-class>  
<jspui-binding>org.dspace.app.webui.submit.step.JSPCCLicenseStep</jspui-binding>  
  <xmlui-binding>org.dspace.app.xmlui.aspect.submission.submit.CCLicenseStep</xmlui-binding>  
  <workflow-editable>>false</workflow-editable>  
</step>
```

DSpace'de CC Lisans Adımı

- Konfigürasyon dosyasında CC Lisansı adımı aktif edilince veri girişi adımlarına CC Lisansı seçeneği eklenmiş olur.
- Lisans, **tür seçimi** ve **lisans koşulu** belirleme olarak iki kısımdan oluşur.

DSpace'de CC Lisans Adımı

Öge gönderisi

Tanımla Tanımla Yükle İncele CC Lisansı Lisans Tamamla

Çalışmanızın Lisansı

Eğer isterseniz, ögeniz için bir [Creative Commons](#) lisansı ekleyebilirsiniz. Creative Commons lisansı, çalışmanızı okuyan kişilerin çalışmanızdan nasıl yararlanabileceğini gösterir.

Lisans Türleri:

Creative Commons

Lisansınızı seçin veya düzenleyin...

Public Domain

CC0

Creative Commons

Creative Commons lisansı yok

Değişikliklerinizi saklamak için Sonraki tuşuna basmalısınız.

Allow commercial uses of your work? ⓘ

No

Yes

Allow modifications of your work? ⓘ

ShareAlike

No

Yes

< Önceki

Kaydet & Çık

Sonraki >

• **Lisans Türü:** Veri girişi için öncelikle Lisans Türü seçilir.

• **Lisans Koşulu:** Lisans koşulu seçilerek süreç tamamlanmış olur.

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ

DSpace'de CC Lisans Türü Seçimi

En Açık

CC Açıklaması

DSpace Seçeneği

- Kanunen kamuya ait olan

- CC0
- Public Domain

- Eserin ilk sahibi belirtilecek

¹ - Yes - ² Yes

- Eserin ilk sahibi belirtilecek
- İlk lisans modeli korunacak

¹ - Yes - ² ShareAlike

- Eserin ilk sahibi belirtilecek
- Özgün hali korunacak

¹ - Yes - ² No

- Eserin ilk sahibi belirtilecek
- Ticari kullanılmayacak

¹ - No - ² Yes

- Eserin ilk sahibi belirtilecek
- Ticari kullanılmayacak
- İlk lisans modeli korunacak

¹ - No - ² ShareAlike

- Eserin ilk sahibi belirtilecek
- Ticari kullanılmayacak
- Özgün hali korunacak

¹ - No - ² No

En Az Açık

Lisans Türleri:

Creative Commons

Değişikliklerinizi saklamak için Sonraki tuşuna

Allow commercial uses of your work? [?](#)

No
 Yes

1

Allow modifications of your work? [?](#)

ShareAlike
 No
 Yes

2

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ

Lisans Türüne Göre Örnek Kayıtlar

DSpace Seçim: CC0 / Public Domain
dc. rights. uri <http://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/>
Örneğin: <http://hdl.handle.net/20.500.12154/273>

DSpace Seçim: Yes - Yes (by)
dc. rights Attribution 3.0 United States
dc. rights. uri <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/us/>
Örneğin: <http://hdl.handle.net/20.500.12154/227>

DSpace Seçim : Yes - No (by-nd)
dc. rights Attribution-NoDerivs 3.0 United States
dc. rights. uri <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/us/>
Örneğin: <http://hdl.handle.net/20.500.12154/79>

Lisans Türüne Göre Örnek Kayıtlar

DSpace Seçim : Yes - ShareAlike (by-sa)
dc.rights Attribution-ShareAlike 3.0 United States
dc.rights.uri <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/us/>
Örneğin: <https://hdl.handle.net/20.500.12154/471>

DSpace Seçim : No - Yes (by-nc)
dc.rights Attribution-NonCommercial 3.0 United States
dc.rights.uri <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/us/>
Örneğin: <https://hdl.handle.net/20.500.12154/436>

DSpace Seçim : No - No (by-nc-nd)
dc.rights Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 United States
dc.rights.uri <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/us/>
Örneğin: <http://hdl.handle.net/20.500.12154/259>

Lisans Türüne Göre Örnek Kayıtlar

DSpace Seçim : No - ShareAlike (ny-nc-sa)
dc.rights Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 United States
dc.rights.uri <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/us/>
Örneğin: <https://hdl.handle.net/20.500.12154/425>

DSpace'de Kayıt Görüntüsü (Yes - Yes (by))

Google akademik profili oluşturma rehberi

Göster/Aç

Tam Metin / Full Text (2.501Mb)

Tarih

2017

Yazar

Çelik, Sönmez

Üst veri

Tüm öge kaydını göster

Künye

Çelik, S. (2017). Google akademik profili oluşturma rehberi. İbn Haldun Üniversitesi, 1-7.

Özet

Google Akademik profili; bilim camiasında bireysel ve kurumsal olarak görünürlüğü, akademik çalışmaların daha hızlı ve daha çok kişiye kolayca ulaştırılmasını, yeni çalışmalar için kaynaklara kolay erişim ayrıcalığını, daha önce aynı konuda neler yapıldığının kolayca belirlenmesini, araştırmacıların ve kurumlarının saygınlıklarının artırılmasını, akademik birikimlerin kolayca takip edilmesi ve güncel tutulmasını, yayınlara daha çok atıf yapılmasını ve sistematik olarak izlenmesini, profiledeki yayınlarla aynı konulardaki diğer çalışmaların izlenmesini, sağlamak gibi nedenlerden dolayı önemlidir.

Bağlantı

<http://hdl.handle.net/20.500.12154/227>

Koleksiyonlar

İdari Birimler, Kütüphane ve Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı, Diğer Yayınlar Koleksiyonu [4]

Aksi belirtilmediği sürece bu ögenin lisansı: info:eu-repo/semantics/openAccess

DSpace'de Kayıt Görüntüsü (No - ShareAlike)

Sürdürülebilir bir kurumsal akademik arşiv yönetimi: Doğu Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi Deneyimi

Tarih

2018

Yazar

Çelik, Sönmez
Çelik, Ramazan

Üst veri

Tüm öge kaydını göster

Künye

Çelik, S., Çelik, R. (2018). Sürdürülebilir bir Kurumsal Akademik Arşiv Yönetimi: Doğu Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi Deneyimi. Yükseköğretim Dergisi.

Özet

Bu çalışma, sürdürülebilir bir kurumsal akademik arşiv yönetimini Doğu Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi deneyimi ile paylaşmak, bu konudaki girişimlere yardımcı olmak ve kurumsal akademik arşivlerin önemini vurgulamak üzere hazırlanmıştır. Çalışmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Bu çerçevede dünyada ve Türkiye'deki kurumsal akademik arşivler, harmanlama sistemleri ve Doğu Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi uygulamaları üzerinde durulmuştur.

This study is prepared to share the managing a sustainable institutional repository experience of Doğu University Institutional Repository, to help with initiatives in this subject and to emphasize the importance of the institutional repositories. Descriptive method was used for this study. Within this scope, institutional repositories both in Turkey and in the world, harvesting systems, and Doğu University Institutional Repository experience have been discussed.

Kaynak

Yükseköğretim Dergisi

Bağlantı

<https://hdl.handle.net/20.500.12154/425>

Koleksiyonlar

İdari Birimler, Kütüphane ve Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı, Makale Koleksiyonu [1]

Aksi belirtilmediği sürece bu ögenin lisansı: info:eu-repo/semantics/embargoedAccess

DSpace'de Kayıt Görüntüsü (No - No)

Kütüphane web sitesi yönetimi

Göster/Aç

Tam metin / Full text (1.944Mb)

Tarih

2018-01-26

Yazar

Çelik, Sönmez

Üst veri

Tüm öge kaydını göster

Künye

Çelik, S. (2018). Kütüphane web sitesi yönetimi. ANKOS Mesleki Eğitim Semineri. KKTC: Doğu Akdeniz Üniversitesi.

Özet

Tüm alanlarda elektronik ortama doğru ciddi bir dönüşüm artarak devam ediyor. Günümüzde bilgi daha çok elektronik ortamda üretiliyor ve bilgiye erişim aynı şekilde web siteleri üzerinden gerçekleştiriliyor. Bilginin sunumu için web siteleri farklı tasarım ve teknolojiler kullanılarak oluşturuluyor. Bilginin etkin kullanımı için tasarımının ve dolayısıyla sunumun kullanıcı beklenti ve özelliklerine göre olması gerekiyor. ...

Kaynak

Ankos Mesleki Eğitim Semineri

Bağlantı

<http://hdl.handle.net/20.500.12154/259>

Koleksiyonlar

İdari Birimler, Kütüphane ve Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı, Sunum Koleksiyonu [3]

Aksi belirtilmediği sürece bu ögenin lisansı: [info:eu-repo/semantics/openAccess](http://info.eu-repo/semantics/openAccess)

DSpace'de Detay Kayıt Görüntüsü

dc.language.iso	tur	en_US
dc.publisher	İbn Haldun Üniversitesi	en_US
dc.rights	info:eu-repo/semantics/openAccess	en_US
dc.rights	Attribution 3.0 United States	*
dc.rights.uri	http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/us/	*
dc.subject	Google Akademik	en_US
dc.subject	Akademik Çalışma	en_US
dc.subject	Araştırmacılar	en_US
dc.subject	Atıf	en_US
dc.title	Google akademik profili oluşturma rehberi	en_US

DSpace'de Detay Kayıt Görüntüsü

dc.language.iso	tur	en_US
dc.publisher	Deomed	en_US
dc.rights	info:eu-repo/semantics/embargoedAccess	en_US
dc.rights	Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 United States	*
dc.rights.uri	http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/us/	*
dc.subject	Açık Erişim	en_US
dc.subject	Kurumsal Akademik Arşivler	en_US
dc.subject	Dspace	en_US
dc.subject	Kurumsal Arşiv Yazılımı	en_US
dc.subject	Üst Veri	en_US

İBN HALDUN
ÜNİVERSİTESİ

Teşekkürler

Sönmez ÇELİK

İHÜ Kütüphane ve Bilgi Merkezi Daire Başkanı

snmzclk@gmail.com

<http://openaccess.ihu.edu.tr>

<https://orcid.org/0000-0002-3973-4664>